

ISTORIA ALIMENTĂRII CU APĂ A CRAIOVEI

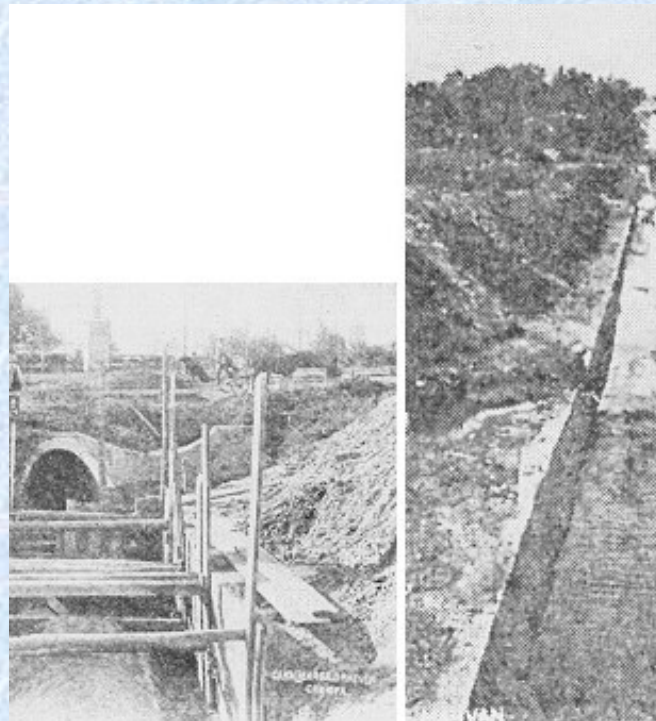
Conferința CRIFST Craiova, ediția de toamnă
Prof.dr.Dinică Ciobotea
04.09.2025

Trepte în istoria civilizației urbane Craiovene

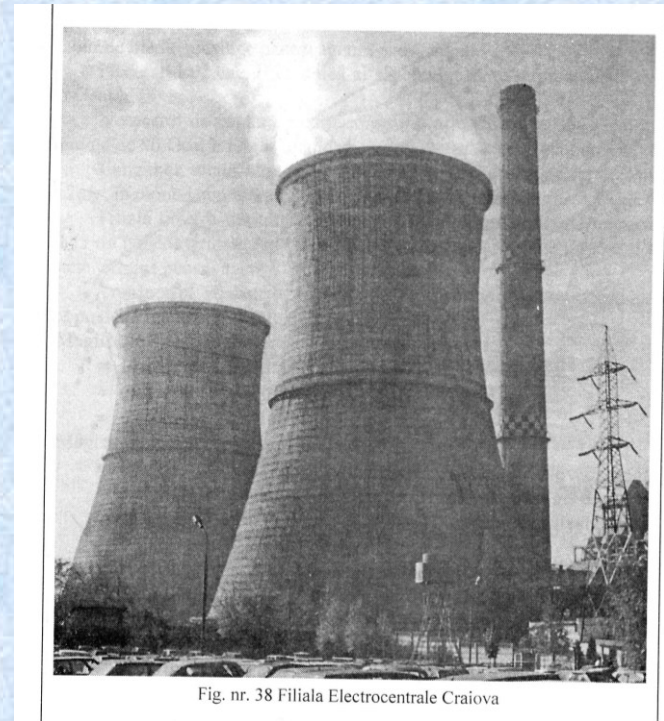
ALIMENTARE CU APĂ

CANALIZARE

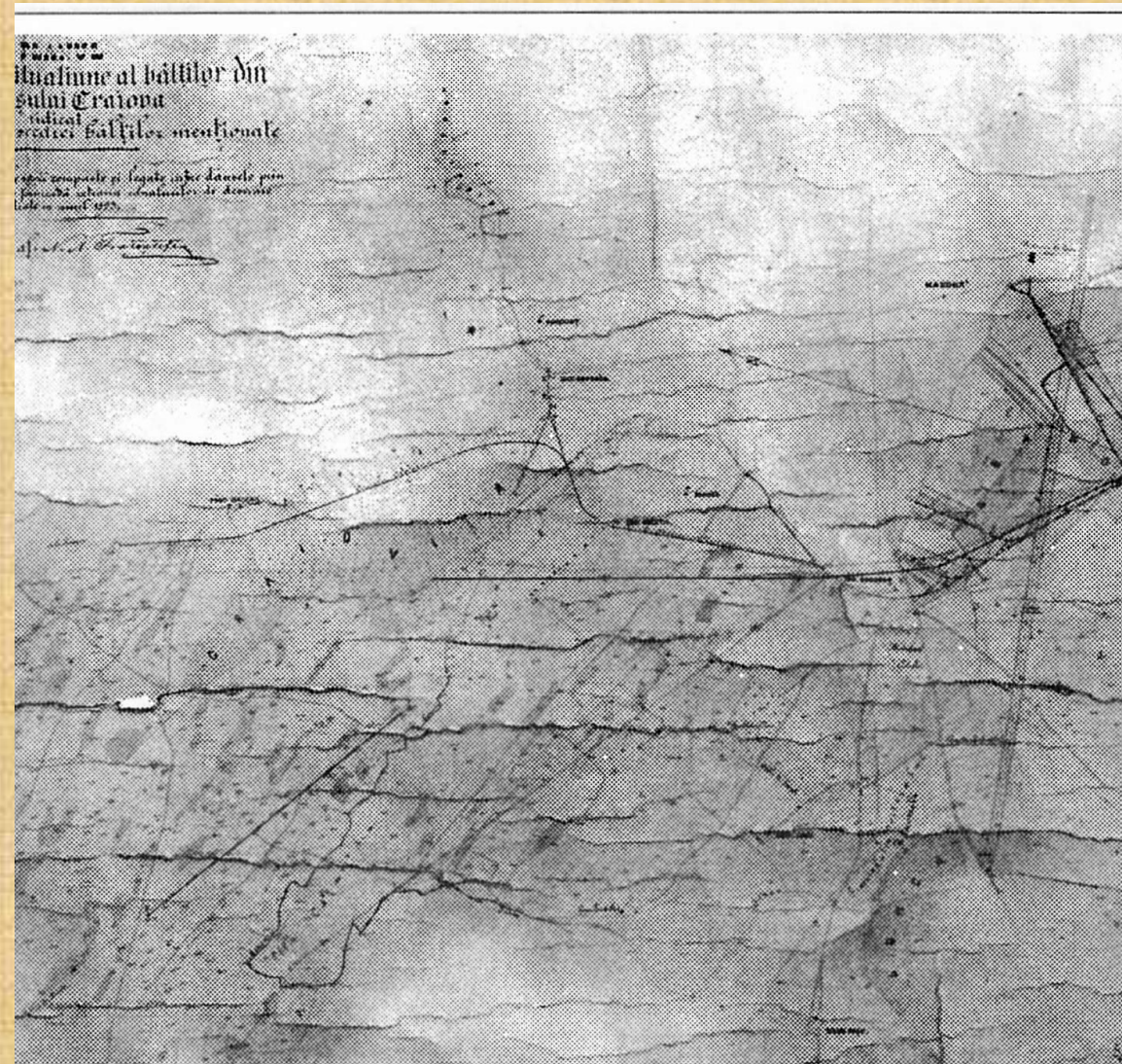

TERMOFICARE

Asanarea bălților

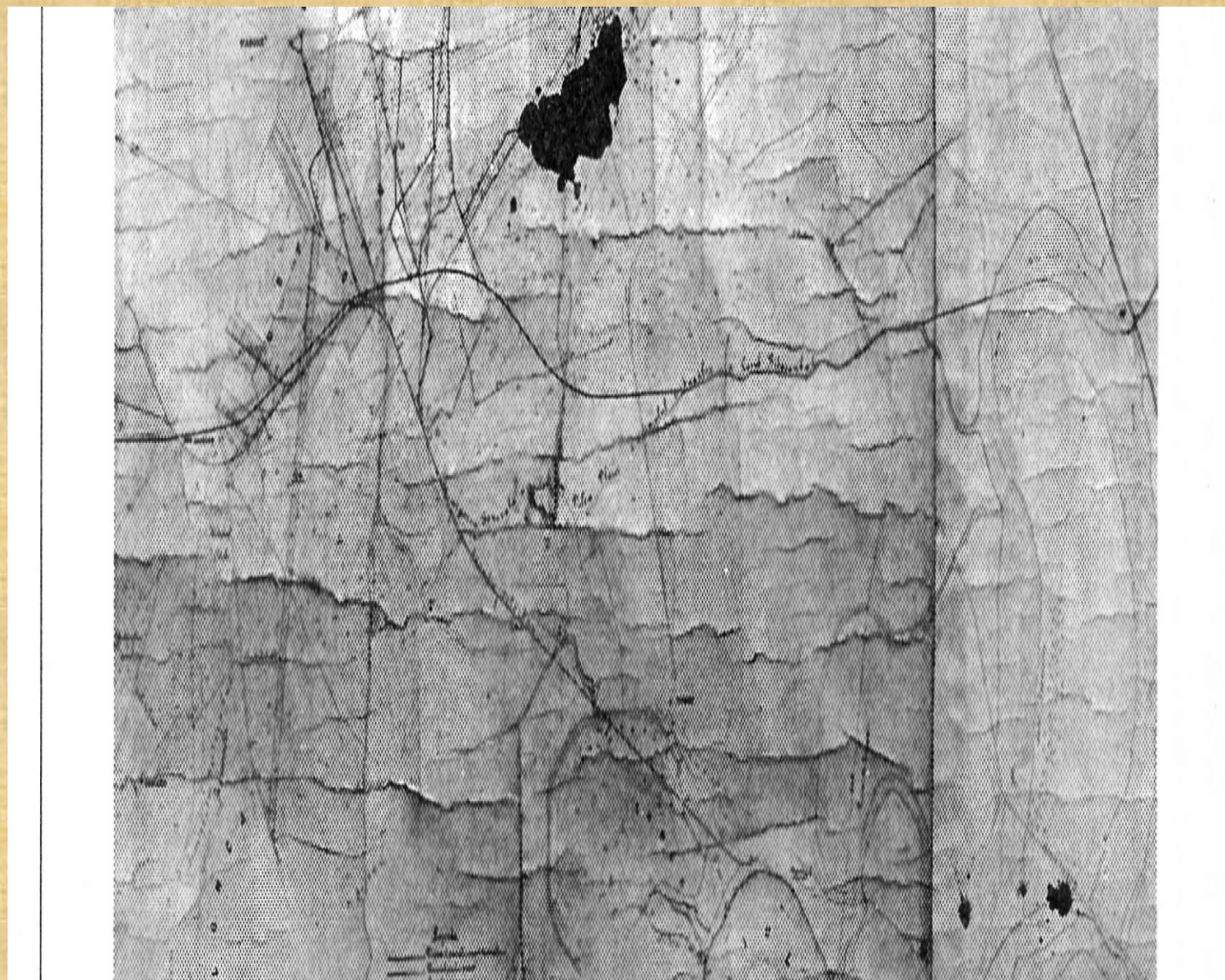
*Planșa 18. Planul general de situație al
bălților din jurul orașului Craiova,
(întocmit de Savopol-Planșa a)*

Planul general de situație al bălților din jurul orașului Craiova întocmit de Savopol

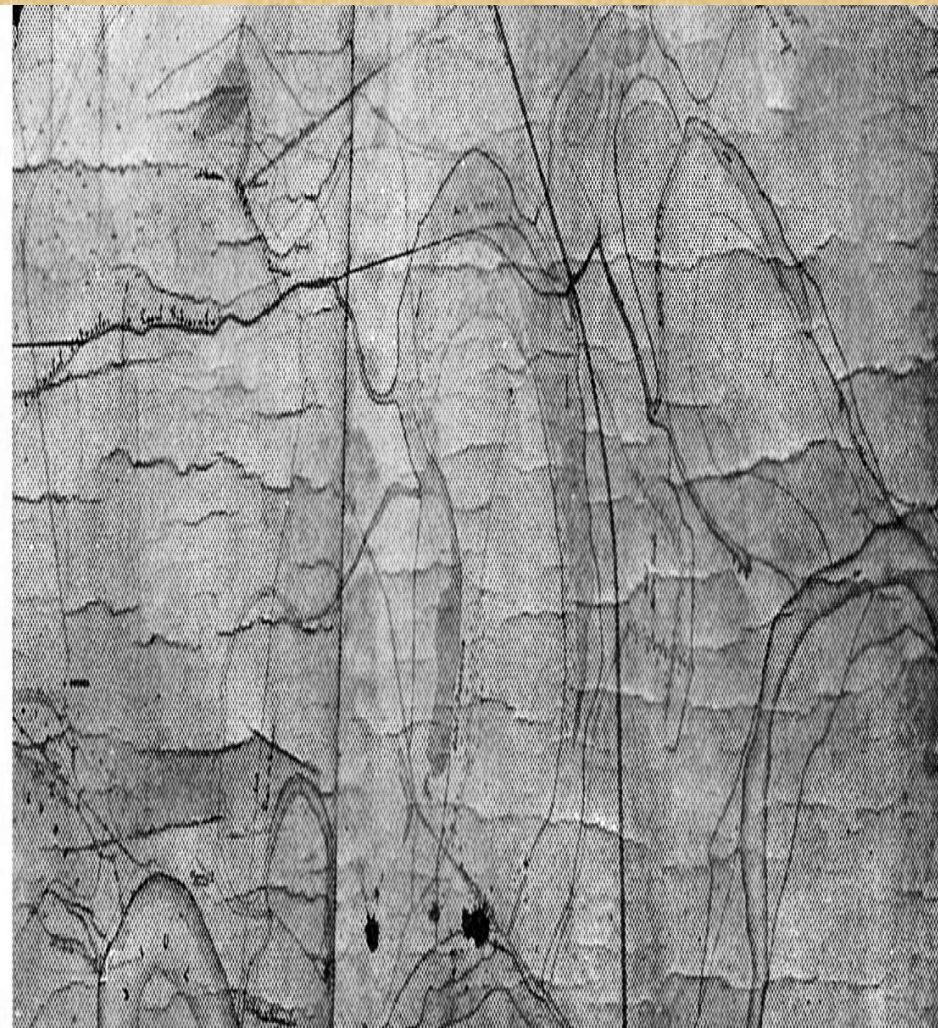
Asanarea bălților

*Planșa 19. Planul general de situație al
bălților din jurul orașului Craiova,
(întocmit de Savopol-Planșa b)*

Asanarea bălților

*Planșa 20. Planul general de situație al
bălților din jurul orașului Craiova,
(întocmit de Savopol-Planșa c)*

CANALIZAREA ORAȘULUI

*Planșa 21. Canalizarea orașului
Craiova-Proiect de W.H. Lindley
(Planșa a)*

CANALIZAREA ORAȘULUI

*Planșa 22. Canalizarea orașului
Craiova-Proiect de W.H. Lindley
(Planșa b)*

CANALIZAREA ORAȘULUI

*Planșa 23. Canalizarea orașului
Craiova-Proiect de W.H. Lindley
(Planșa c)*

PARCUL POPORULUI

*Planșa 24. Parcul Poporului, proiectat
de E. Redont*

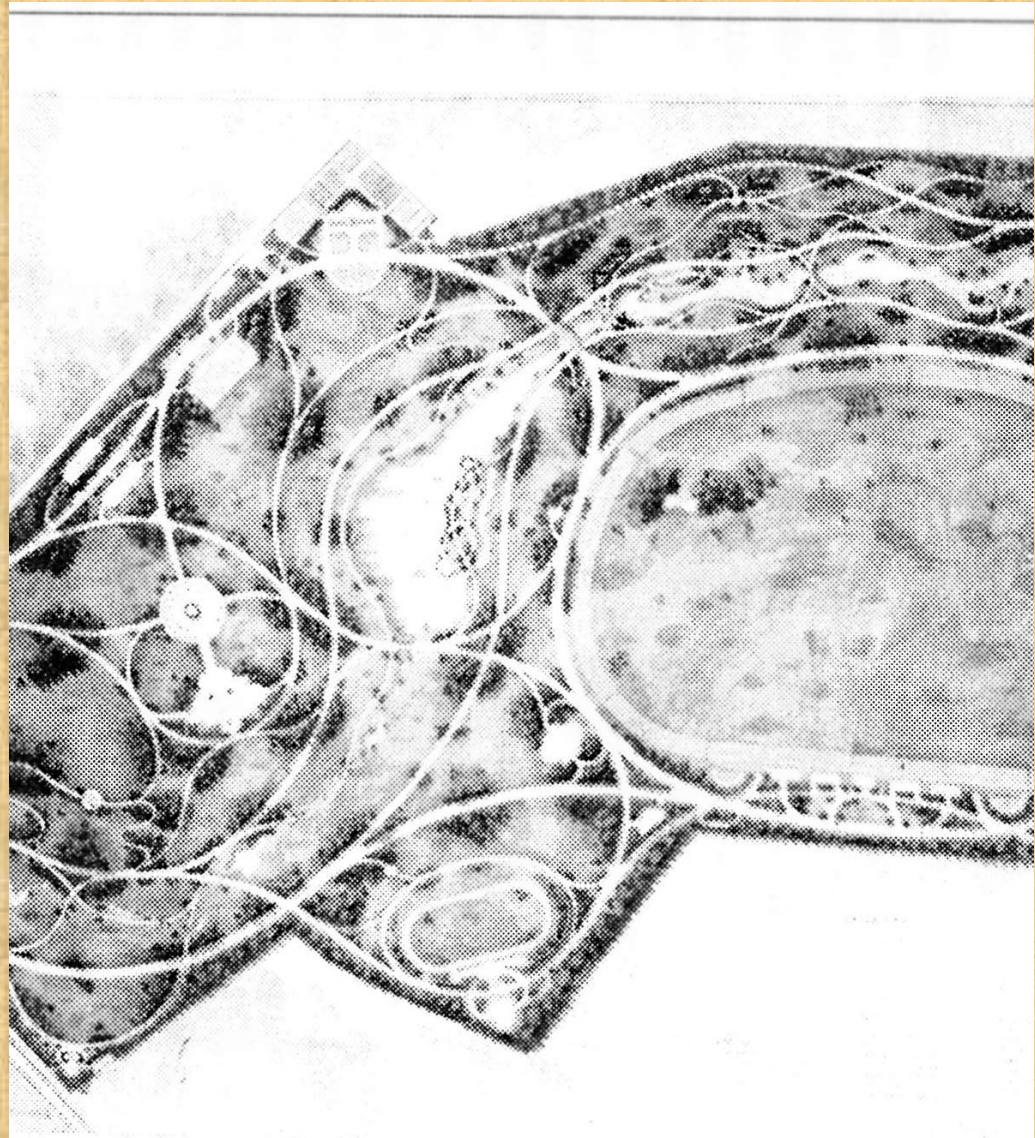

Fig. nr. 17 Parcul Poporului proiectat de E. Redont

PARCUL POPORULUI

*Foto 9. Parcul Poporului- fotografie-
vedere de Mișu Pop*

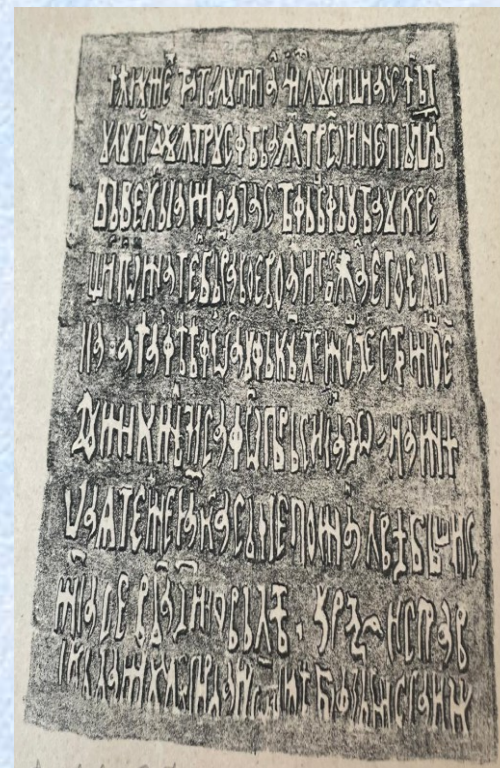
Fig. nr. 18 Parcul Poporului -fotografie-vedere de Mișu Pop

Fântâna Popova

Cea mai veche, cea mai frumoasă și cea mai interesantă dintre fântânile Craiovei este fântâna de la Popova sau Fântâna Basarabească, din partea de sud a orașului, pe drumul vechi al Orevii (spre Bechet — n.n.).

Pisania dăltuită în piatră precizează că la anul 1652 a fost refăcută de voievodul Matei Basarab și doamna Elina întrucât „această fântână fost-au făcută den moși, den strămoșie Domniei sale”.

Fântâna Obedeanului

Amplasată pe șoseaua națională/europeană Craiova — Drobeta Turnu Severin, la marginea de sud a cartierului Craiovița Nouă, datează din secolul al XVIII-lea (menționată documentar în 1707). A fost ctitorită de fost mare paharnic Constantin Obedeanu.

Fântâna Jianului

Un document din 1834 arată că actuala fântână din Grădina Botanică din Craiova a fost „făcută de răposatul paharnic Stan Jianu”.

Acest izvor și împrejurul lui sunt immortalizate în versuri de poetul Al. Macedonski : ”Cunosc o fântână pe valea umbrită, / Un grangur de aur cântând m-a-ndemnat/ S-adorm între frunze de plop și răchită, / Să uit de orașul în care-am oftat. / Pe valea umbrită cunosc o fântână, / O mierlă cu care de vorbă am stat, / Aflând că durerea o sufăr stăpână, / A râs cât se poate, iar eu am aflat.../ Pe valea umbrită cunosc o fântână...”

Fântâna Purcarului

situată pe strada Matei Basarab, în apropiere de Piața Veche, a mai fost cunoscută și sub numele de fântâna din Piața Elca.

Această cișmea a fost construită în anul 1818 în zona târgului. Cu timpul, pământul din jurului ei s-a înălțat încât, în prima parte a secolului XX, s-a ajuns la astuparea țevelor de curgere a apei. În anul 1928, fântâna se găsea în ruină.

Starea actuală se datorează amenajărilor din anii 1965-1966.

Alimentarea cu apă

Niciodată și nicăieri

- Nu se poate concepe o activitate umană fără apă !
- Resursele de apă dulce nu sunt deloc inepuizabile !
- Populația nu va suferi de lipsă de combustibil, energie sau foame, ci va suferi de sete !

(R. Furon, Problema apei în lume, București, 1967, p. 6)

ALIMENTAREA CU APĂ

Până acum 100
de ani

- Puțuri, cișmele
și fântâni

Între sec.XIX și
sec.XX

- captare,
tratare,
înmagazinare
și transport a
apei

A doua jumătate
a sec XX

- Modernizare și
creșterea
cantităților de
apă potabilă

Sistemul de alimentare cu apă a Municipiului Craiova

1. **CAPTARE SUBTERANĂ DE IZVOARE ISVARNA**, situată în județul Gorj (pusă în funcțiune anul 1967; în prezent sunt prelevați 750 l/s, din care 150 l/s alimentează localitățile de pe traseu și 600 l/s alimentează municipiul Craiova);
2. **CAPTARE DE SUPRAFAȚĂ RÂUL JIU** din barajul Ișalnița situat în extravilanul comunei Ișalnița (pusă în funcțiune în anul 1970 și extinsă în anul 1983; debitul prelevat în prezent este de 694 l/s);
3. **CAPTARE SUBTERANĂ MARICA** din fronturile de captare Marica I, Marica II și Marica Nord, amplasate în extravilanul comunelor Teasc și Bratovoiești (puse în funcțiune în anul 1995; debit captat în prezent 90 l/s);
4. **DRENUL GIOROC**, situat în extravilanul comunei Castranova (pus în funcțiune în anul 1906; debit prelevat în prezent 120 l/s);
5. **CAPTARE SUBTERANĂ DE IZVOARE POPOVA**, în intravilanul municipiului Craiova (2 izvoare puse în funcțiune în anul 1963; debit captat în prezent – 8 l/s).

CAPTARE SUBTERANĂ DE IZVOARE ISVARNA

CAPTARE DE SUPRAFAȚĂ RÂUL JIU – baraj Ișalnița

CAPTARE SUBTERANĂ MARICA

DRENUL GIOROC

CAPTARE SUBTERANĂ DE IZVOARE POPOVA

Breasta și Mihăița sunt scoase din funcțiune

Dezvoltare în interdependență

- Procedeele, construcțiile și instalațiile de alimentare cu apă și canalizare au parcurs un drum lung istoric, dezvoltându-se în paralel în interdependență și cu celelalte ramuri ale științei și tehnicii.
- Gradul de civilizație al unui popor se poate aprecia nu numai după ansamblul construcțiilor, civile sau industriale, pe care le-a realizat, ci și după modul cum a rezolvat problema apei.
- Istoria ne dovedește că lucrări de alimentare cu apă și de canalizare au fost găsite în toate epocile istoriei popoarelor, începând cu Egiptul, Grecia, Roma și China Antică etc.

Programul Operațional Infrastructură Mare

- CL-17 Reabilitare stație de clorinare și amenajare incintă captare Ișvarna. Reabilitare și extindere conductă aducțiune Ișvarna – Craiova fir II Tronson I, în lungime totală de 20.505 m ;
- CL-18 Extindere conductă aducțiune Ișvarna – Craiova fir II Tronson II (Câlnic, Telești, Rovinari, Bălteni), în lungime totală de 28.590m.
- CL-19 Extindere conductă aducțiune Ișvarna – Craiova fir II Tronson III (Plopșoru, Brănești), în lungime totală de 27.600 m.
- CL-20 Extindere conductă aducțiune Ișvarna – Craiova fir II Tronson IV (Țânțăreni, Filiași, Brădești), în lungime totală de 24.900 m.
- CL-21 Extindere conductă aducțiune Ișvarna – Craiova fir II Tronson V (Coțofenii din Dos, Almăj, Ișalnița), în lungime totală de 13.900 m.
- CL-22 Reabilitare conductă aducțiune Ișvarna – Craiova fir II Tronson VI:

Proiect regional

„Reabilitare și extindere aducțiune fir II Isvarna-Craiova” pentru Municipiul Craiova și localitățile de pe parcursul conductei de aducțiune din județul Dolj și județul Gorj. Lucrările prevăzute:

- reabilitarea conductei de aducțiune pe o lungime de 27,402 km;
- extinderea conductei de aducțiune pe o lungime de 96,418 km;
- amenajarea incintei de captare Isvarna și o stație nouă de hipoclorit.

The image displays a project poster and a map. The poster, titled "PROIECT REGIONAL DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ ÎN JUDEȚUL DOLJ ÎN PERIOADA 2014-2020", features logos of the European Union, Romania, and the Ministry of Regional Development. It lists the beneficiary as "COMPANIA DE APĂ OLTEA S.A." and the objective as "Îmbunătățirea infrastructurii în sectorul de apă și apă uzată din județul Dolj, în vederea îndeplinirii obligațiilor de conformitate stabilite prin Tratatul de Aderare și mai ales cu Directiva Europeană 98/83/CE referitoare la calitatea apei potabile." It also provides the total project value of 2,114,507,501.55 lei and the EU co-financing of 1,356,142,206.36 lei. The map shows the project area covering parts of Gorj and Dolj counties, with a dashed line indicating the water supply route from Isvarna to Craiova. Various towns are marked on the map, including Iovana, Godinești, Târgu Cărbunești, and Craiova.

UNIONA EUROPEANĂ

ROMANIA

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

2014-2020

PROIECT REGIONAL DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ ÎN JUDEȚUL DOLJ ÎN PERIOADA 2014-2020

Cod SMIS: 2014+ 126408

BENEFICIAR: COMPANIA DE APĂ OLTEA S.A.

OBIECTIV: Îmbunătățirea infrastructurii în sectorul de apă și apă uzată din județul Dolj, în vederea îndeplinirii obligațiilor de conformitate stabilite prin Tratatul de Aderare și mai ales cu Directiva Europeană 98/83/CE referitoare la calitatea apei potabile.

Valoarea totală a proiectului: 2.114.507.501,55 lei

Valoarea cofinanțării UE: 1.356.142.206,36 lei

PROIECT CO-FINANȚAT DIN FONDUL DE COEZIUNE PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL INFRASTRUCTURĂ MARE 2014-2020

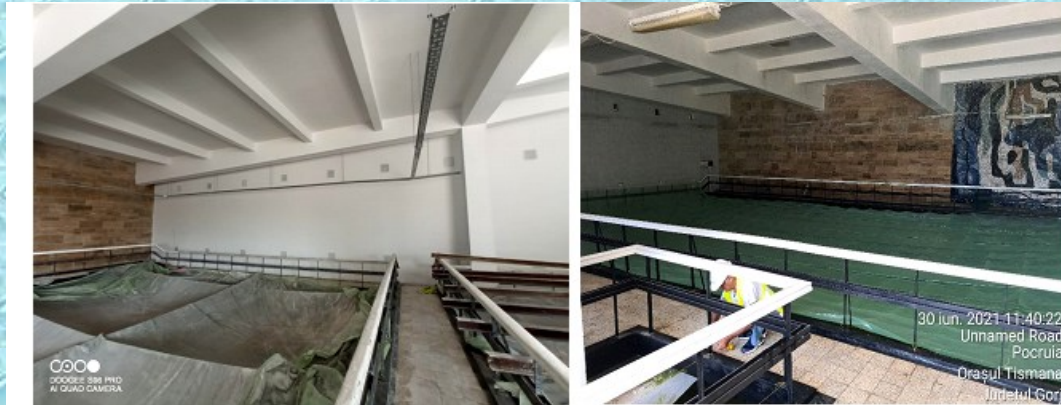
APA Oltenia

JUDEȚUL DOLJ

APĂ DE CALITATE, MEDIU PROTEJAT

Compania de Apă Oltenia S.A.
Adresă: Str. Brezei, nr. 133, Craiova, Județul Dolj | Tel.: + 40 251.422.116, fax: + 40 251.422.263
www.apaoltenia.ro

TRONSON I, în lungime de 20505 m

TRONSON II, pe o lungime totală de 28590 m

Se vor executa în principal:
subtraversări de cale ferată,
supratraversări râu , subtraversare baraj
(acumulare Rovinari), subtraversări de
drumuri etc.

TRONSON III, pe o lungime de 27540 m

Se vor executa în principal următoarele lucrări: subtraversare râu Gilort (Brănești), executată prin foraj orizontal dirijat, în lungime de 156 m, în conducta de protecție din OL DN1400 mm, 4 subtraversări de drum asfaltat ce se vor realiza prin foraj orizontal dirijat, în conducta de protecție din OL DN 1400 mm, 1 subtraversare de drum județean în lungime de 10 m ce se va realiza prin foraj orizontal dirijat, în conducta de protecție din OL DN 1400 mm, 39 subtraversări de drum, în lungime totală de 310 m, în conducta de protecție OL DN 1400, ce se vor executa prin săpătură deschisă

TRONSON IV, în lungime de 24600 m

Supratraversare curs de apă, 15
subtraversări de drumuri, 5 subtraversări
de cale ferată, 19 subtraversări de
viroage (lungime totală 351 m),
amenajare drum de acces provizoriu (3
m lățime): 14040 ml.

TRONSON V, lungime 13 967m

Se face conectarea noii conducte la conducta de aducțiune existentă în zona UAT Ișalnița (conducta din OL, DN 1200 mm). Aducțiunea este realizată din tuburi poliesterice armate cu fibră de sticlă (PAFSIN - conducte biaxiale prevăzute cu îmbinări zăvorâte), diametrul DN 1200 mm, la presiunile nominale PN10 și PN12. Pe traseul aducțiunii sunt prevăzute cămine de vane cu rol de izolare, golire, aerisire-dezaerisire. La schimbările de direcție sunt prevăzute masive de ancoraj cât și masive de beton în vederea efectuării probelor de presiune.

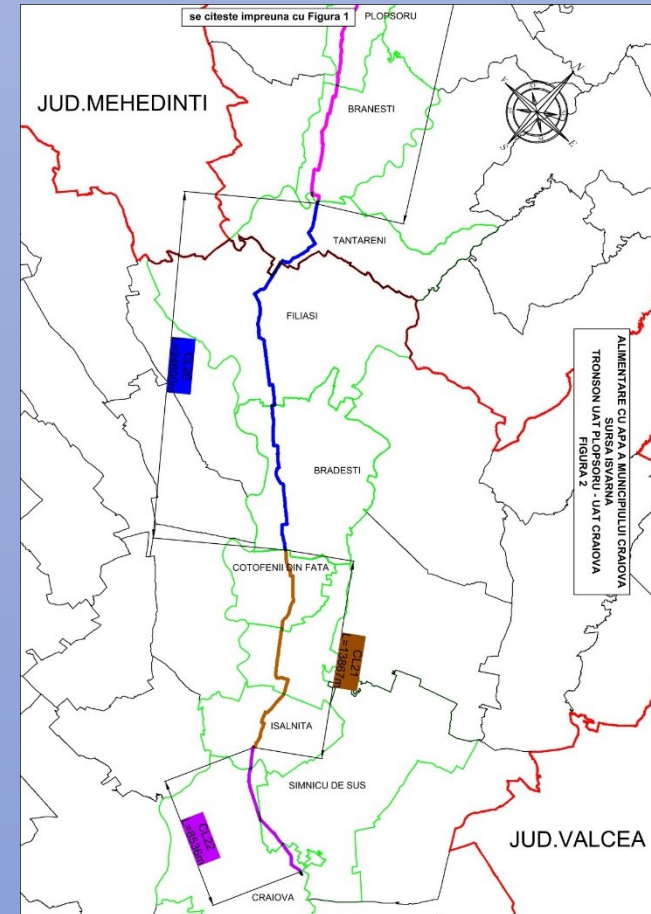
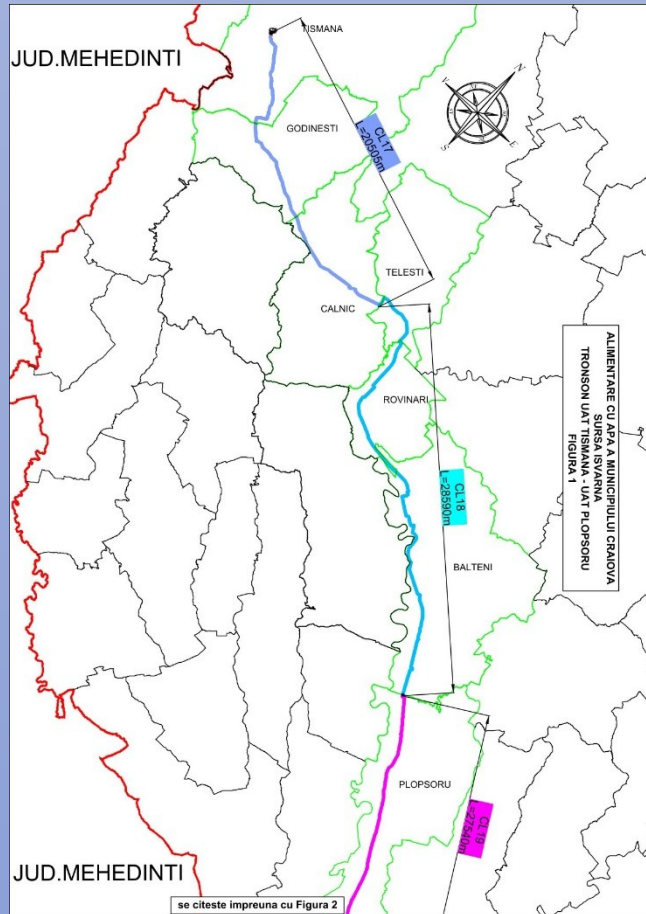

TRONSON VI, lungime de 8536m

Este ultimul tronson de pe firul II Isvarna-Craiova ce face legătura cu Gospodăria de apă Simnic și, cuprinde următoarele lucrări : reabilitarea conductei de aducțiune fir II, în lungime de 4.132 m (PN10), reabilitarea conductei de aducțiune fir II, în lungime de 4.426 m (PN12), reabilitarea căminelor existente, reabilitare subtraversare de râu (prin foraj orizontal sau microtunneling) și subtraversări de drumuri naționale. .

Extindere conductă aducțiune Isvarna – Craiova fir II Tronson Tismana-Plopșoru-Craiova

SISTEMUL DE TERMOFICARE A CRAIOVEI

Energia termică este produsă de două tipuri de surse și anume CET Craiova II, care utilizează drept combustibil de bază lignitul (94%), și centralele termice care utilizează gazele naturale.

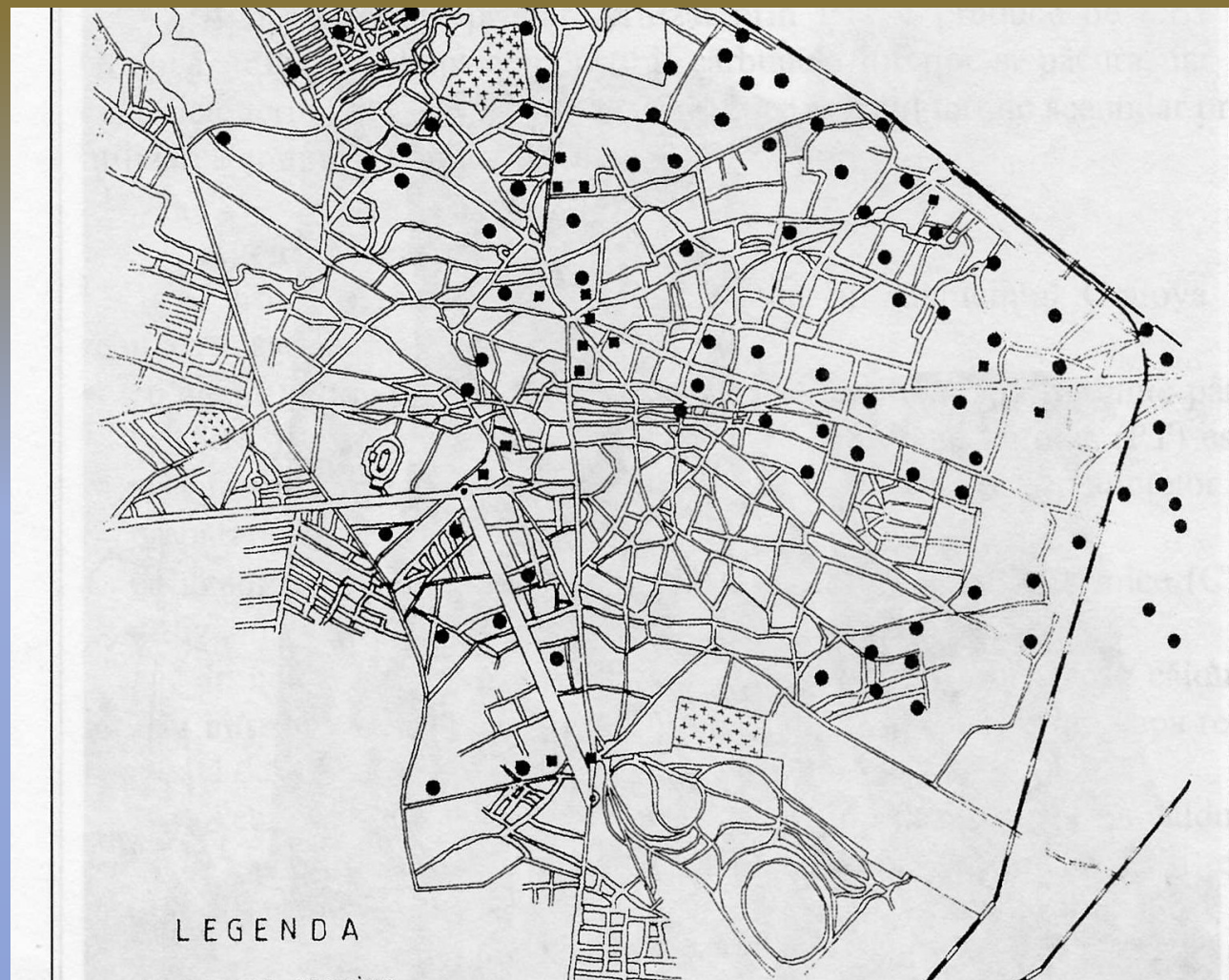
Uzina CET II CRAIOVA, este situată în zona de nord a municipiului Craiova și are ca obiect de bază al activității producția de energie electrică și termică, combustibilii utilizați fiind **cărbunele** energetic inferior din bazinele miniere ale Olteniei și **păcura**.

SISTEMUL DE TERMOFICARE A CRAIOVEI

Subsistemul format din **centrale termice de cvartal**, având drept combustibil gazul metan, care de asemenea prepară apa caldă necesară pentru rețelele de încălzire și apa caldă menajeră.

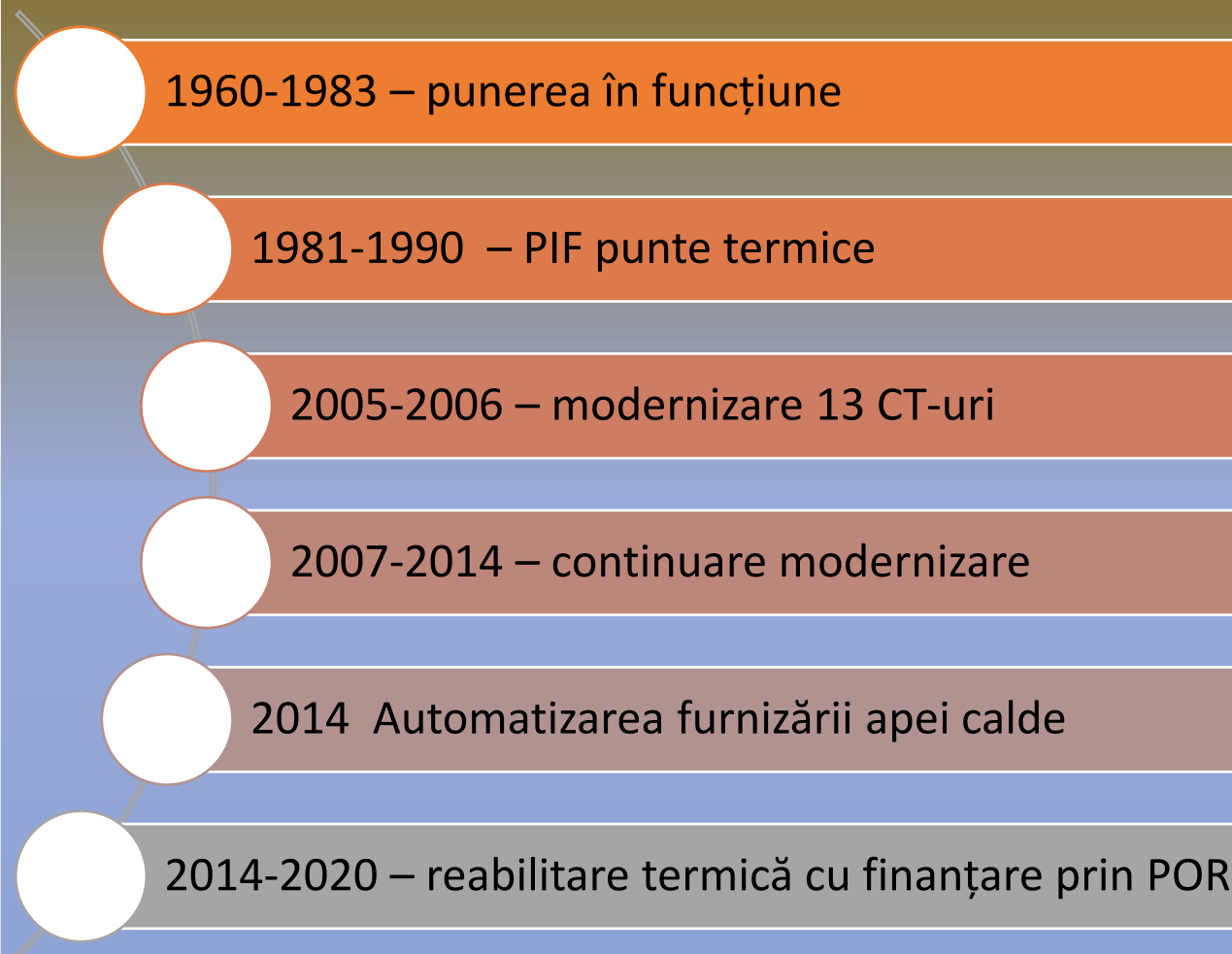
Se realizează prin cele **92 de punce termice (PT)**, care folosesc agent primar apa fierbinte de la CET II Craiova și **28 de centrale termice (CT)** ce folosesc drept combustibil gaze naturale, totalizând **140 km rețele de canale** termice și 560 km conducte amplasate în acestea, până la intrarea în subsolurile tehnice ale blocurilor de locuințe.

Evoluția sistemului de termoficare

Craiova se înscrie în trendul național din ultimii ani de debranșare a populației de la sistemul centralizat de încălzire, preferând instalarea de centrale proprii pe gaz în locuințe.

Această situație este cauzată, în primul rând, de costul ridicat al încălzirii locuinței în sistem centralizat, și, în al doilea rând, de stadiul învechit al acestui sistem de încălzire. În ceea ce privește starea sistemului de distribuție a energiei termice, acesta are o vechime de peste 30 de ani, conductele fiind, în mare parte, depreciate din punct de vedere fizic, izolația termică este tasată și discontinuă.

Compania de Apă Oltenia

Scrierea unei asemenea istorii s-a bazat pe o arhivă deosebită, foarte bogată, de câțiva zeci de metri liniari, păstrată în depozitele Arhivelor Naționale Serviciul județean Dolj. De asemenea, arhiva curentă a instituției care asigură și dezvoltă sistemul de alimentare al municipiului, RAACT Craiova, a fost pentru autori sursă definitorie a nivelului și al efortului oamenilor care slujesc celor peste 300000 de consumatori de apă potabilă sau industrială. În prezent, instituția corespunzătoare acestui domeniu se numește Compania de Apă Oltenia, din strada Brestei, nr.133, (Foto 1).

ISTORIA ALIMENTĂRII CU APĂ A CRAIOVEI

- Alimentarea cu apă a oraşului Craiova, cea mai interesantă şi mai necesară lucrare făcută de craioveni în propriul lor folos, a rămas necunoscută beneficiarilor ei. Istoria acesteia, cu toate zvâcnirile, poticnirile şi realizările unor oameni, credem noi, va fi un reper în reconsiderarea valorilor urbanistice şi în devenirea Municipiului Craiova pe coordonatele de civilizaţie ale Mileniului Trei.

Vă mulțumim pentru atenție !

La un pahar de Izvarna